

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент

Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

« 30 » 2024 р.

**«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ»
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні**

галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	222 «Медицина»
курс навчання	1
факультети	медичний, медико-фармацевтичний
кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Чернівці 2024

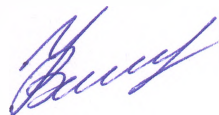
Робоча програма з навчальної дисципліни «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» для підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 222 Медицина розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина для другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт), навчального плану, освітньо-професійної програми «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК Марія - професор закладу вищої освіти, доктор історичних наук

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я «29» серпня 2024 року, (протокол № 2).

Завідувач кафедри, доцент

Ігор НАВЧУК

Робоча програма схвалена предметною методичною комісією з дисциплін гігієнічного профілю «30» серпня 2024 року, (протокол 1).

Голова предметної методичної комісії,
професор

Святослав ДЕЙНЕКА

Марія МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК

2024/2025 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни. Робоча навчальна програма з дисципліни «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» для студентів 1 курсу спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт), навчального плану, освітньо-професійної програми «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті. Навчальна дисципліна «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» є обов'язковою для студентів спеціальності 222 Медицина

спеціальності 222 Медицина

галузі знань 22 Охорона здоров'я

освітньо-професійної програми вищої освіти

Факультети	медичний
Спеціальність	222 Медицина
Освітній ступінь	магістр
Кафедра	Соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Кількість модулів	1
Курс	1
Лекції	10
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	70
Кредитів ECTS	3
Заключний контроль	Залік
Всього годин	90 год

1.Опис навчальної дисципліни (анотація).

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» передбачає опанування:

- ✓ принципами етичного регулювання навчального процесу та наукової діяльності, які діють в Україні, в європейському освітньому просторі, загалом у світі, значенням академічної доброчесності у піднятті престижу українських ЗВО, науковців, студентів, випускників з метою визнання їхніх досягнень в Україні та за кордоном;
- ✓ сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою досягнення належного рівня довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- ✓ потребою в неухильному дотриманні принципів академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками, студентами, тобто правил обов'язкового посилення на джерела інформації у разі використання ідей,

тверджень, відомостей, проєктів; дотримання норм законодавства, які регулюють авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- ✓ механізмів чіткого контролю та самоконтролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ✓ положеннями діючого в Україні антикорупційного законодавства, механізмами протидії корупції у різних її формах в освітній та інших галузях; формування усвідомленого розуміння сутності корупційних дій та правових наслідків внаслідок їх вчинення;
- ✓ основними знаннями і навичками для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, при підготовці індивідуальних творчих робіт, написанні тез, статей, наукових проєктів, виготовленні презентаційних матеріалів;
- ✓ основними питаннями використання міждисциплінарних підходів: медичних, філософських, соціологічних, психологічних у розв'язанні складних проблем сучасної медичної теорії та практики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння сукупності етичних принципів та визначених законодавством в Україні, Європі та світі правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень; » ознайомлення студентів з новітніми розробками в Україні та світі в галузі етичного регулювання освітньої та наукової діяльності, принципами міжнародного права медико-біологічної діяльності як майбутнього фахівця; ознайомлення з основними принципами академічної доброчесності, правила їх практичного дотримання; засвоєння основних засад інтелектуальної власності, сутності плагіату та технік, які використовуються у світі з метою протидії зловживанням у сфері наукового пізнання; ознайомлення з основними положеннями антикорупційного законодавства в Україні, найкращими міжнародними практиками протидії корупції.

Перереквізити і постреквізити навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції»:

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
<p>ґрунтується на попередньо вивчених студентами в середньому загальноосвітньому закладі таких предметів, як «Безпека життєдіяльності», «Основи етики і естетики», «основи здоров'я», «Етика», «Біологія людини», «Громадянська освіта»;</p>	<p>забезпечує вивчення сучасних засад морально-етичного регулювання освітньої та наукової діяльності, їх значення для мотивації студентів, науково-педагогічних працівників, для підняття престижу українських ЗВО, їхніх науковців та випускників</p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Метою вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» є підготовка магістрів у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», зі спеціальності «Медицина», які б володіли достатнім обсягом знань про сукупність етичних принципів і окреслених законом правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень; формування у студентів практичних навичок дотримання принципів академічної доброчесності.

2.2 Основними завданнями навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» є:

- 1) ознайомлення із сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- 2) опанування принципами неухильного дотримання академічної доброчесності студентами, магістрантами, здобувачами наукових ступенів, науково-педагогічними та науковими працівниками;
- 3) формування у студентів навичок обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- 4) опанування принципами академічної доброчесності та протидії плагіату в контексті найкращих європейських практик;
- 5) формування свідомого ставлення до доброчесності як однієї з обов'язкових умов інтеграції української освіти та її досягнень у європейській освітній простір;
- 6) ознайомлення з правовими механізмами протидії корупції, міжнародним та національним законодавством, яке регулює антикорупційну політику в галузі освіти і науки;
- 7) ознайомлення з новітніми методиками протидії плагіату Центру академічної доброчесності – консорціуму з понад 200 коледжів та університетів США;
- 8) закладення фундаменту для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, що передбачають викладання дисципліни з формуванням умінь застосовувати знання з дисципліни «академічна доброчесність» у процесі подальшого навчання, здійсненні наукових досліджень, навчанні в аспірантурі, докторантурі, а також у професійній діяльності.

3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Відповідно до вимог Стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **Інтегральна**

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

• **Загальні:**

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей»

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1	ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем	Сформувані знання про гендер, гендерну політику, важливість врахування гендерного компоненту в освітньому процесі та повсякденному житті, отримання принципів гендерної рівності та протидії усім формам дискримінації; ознайомити з основними дефініціями, міжнародною та національною нормативно-правовою базою, яка регулює впровадження принципів гендерної рівності в різні галузі життя, ознайомити з сутністю гендерної соціалізації, гендерної сегрегації, гендерні стереотипи та їх вплив на формування особистості	Критично мислити, коректно дотримуватися принципів гендерної рівності, протидії будь-яким формам насильства, ГЗН, правильно реагувати на різні порушення та ситуації;	Правильно будувати міжособистісну комунікацію, володіти різними комунікативними стратегіями, техніками безконфліктного спілкування, роботи у фокус-групах, налагоджувати співпрацю в проєктних групах	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
2	ЗК 14. Здатність реалізувати	Знати міжнародне і та національне законодавство, яким	Уміти дотримуватися законодавчих	Дотримуватися етики спілкування	Нести відповідальність за адміністративні

	свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати і цінності громадянського (вільного демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права і свобод людини і громадянина в Україні	забезпечується дотримання рівних прав і можливостей, громадянських прав, свобод, розуміти сенс цінностей громадянського суспільства та важливості їх визнання	норм у повсякденному житті, навчанні, майбутній професійній діяльності, визнавати положення етичних кодексів, корпоративної етики	під час комунікації, вміти користуватися різними комунікативними стратегіями з дотриманням прав людини, поваги до чужої думки, гідності людини	правопорушення, пов'язані з порушенням прав людини, дискримінацією, булінгом, сталкінгом, зневагою людини за статтю, расовою та національною приналежністю, сексуальною орієнтацією
3	ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх R професійній діяльності, знати основні положення національного та міжнародного законодавства, які характеризують антикорупційну політику в освіті та науці	Оволодіти навичками письмового та усного академічного мовлення, добросовісного і самостійного виконання студентських робіт (есе, тез, лабораторних, наукових проєктів), правильного оформлення робіт з метою уникання порушень доброчесності та корупційних дій	Опанувати здатністю аналізувати чинники, умови і причини вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, визначити шляхи їх усунення	Нести відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням прав людини, дискримінацією, булінгом, сталкінгом, зневагою, за вчиненні порушення доброчесності, вміти їх ідентифікувати і уникати
Спеціальні (фахові) компетентності					
4	ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з	Оволодіти концептуальними знаннями, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, методики досліджень з урахуванням дотримання етичних принципів академічної спільноти, розвиток оригінального мислення та проведення	Опанувати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку	Аналізувати умови і причини вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, визначити шляхи їх усунення	Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди

	урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.	досліджень	нових знань та процедур.		
6	ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Володіти знаннями про сукупність етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень; опанування принципами неухильного дотримання академічної доброчесності студентами, магістрантами, здобувачами наукових ступенів, науково-педагогічними та науковими працівниками;	Опанувати навички обов'язкового посилання на джерела інформації (статистики, діаграм, малюнків, текстів) у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність	Уміти будувати комунікаційний процес, користуватися різними комунікаційними стратегіями при повідомленні, виступі, веденні дискусії, презентації проекту, стартапу; зрозуміле недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Практичне дотримання правових механізмів протидії корупції, міжнародного та національного законодавства, яке регулює антикорупційну політику в галузі освіти і науки

Програмні результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

ПРН	Компетентності					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності			Фахові компетентності	
		ЗК 13	ЗК 14	ЗК 16	ФК 11	ФК 25
ПРН 21	+	+	+	+	+	+
ПРН 26	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+	+

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Дисципліна складається з 1 модулю, вивчається на 1-му курсі, кінцеві цілі її вивчення однакові, тому складено єдину наскрізну програму.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навчання
	годин/ кредитів ЄКТС	аудиторних		СРС	
		лекцій	семінарських занять		
Академічна доброчесність та механізми протидії корупції	90 / 3	10	10	70	1-й
Всього	90 / 3	10	10	70	

5. Структура навчальної дисципліни

№	Назви тем	Кількість годин				
		Усього	У тому числі			
			Лекції	семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ						
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	8	2		6	
2	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій	8		2	6	

	освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Добročесність викладача та адміністрації як передумова добročесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.					
3	Тема 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	6	2		4	
4	Тема 4. Академічна добročесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	8		2	6	
5	Тема 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	4	2		2	
6	Тема 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	6		2	4	
7	Тема 7. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної добročесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	6	2		4	
8	Тема 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	12		2	10	
9	Тема 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності	12		2	10	
10	Тема 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементация міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування	14	2		12	

	антикорупційного законодавства України в освітній сфері.					
	Індивідуальна робота (за наявності)					6
	Усього годин за модуль	20	10	10	64	
	Кредитів ЄКТС за модуль 3,0					
	Усього годин за дисципліну:	90	10	10	64	6

6. Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	2
2	Тема 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	2
3	Тема 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	2
4	Тема 7. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	2
5	Тема 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементация міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері.	2
Усього годин за модуль		10
Усього годин за дисципліну*		10

7. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.	2
2	Тема 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	2

3	Тема 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	2
4	Тема 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	2
5	Тема 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усій сфері професійної діяльності	2
Усього годин за модуль		10
Усього годин за дисципліну		10

8. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

9. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	6
2	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода.	6
3	Тема 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	4
4	Тема 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	6
5	Тема 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	2
6	Тема 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	4
7	Тема 7. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	4
8	Тема 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	10
9	Тема 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усій сфері професійної діяльності	10

10	Тема 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементация міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері.	12
	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та напрацювання практичних навичок	64
	Виконання індивідуального дослідного завдання за обраною темою	6
Усього годин:		70

10.Короткий зміст програми навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету.

Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. Використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

ТЕМА2. Академічна культура й етика у вищій освіті.

Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).

ТЕМА 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів Сполучених Штатів Америки та країн, що входять до Європейського освітнього простору.

Плагіат, як порушення авторського права та крадіжка інтелектуальної власності. Розуміння плагіату з античності. Encyclopedia Americana, в основі плагіату – присвоєння авторства певного твору; використання однакових тем та ідей є основою наукового дослідження та творчості, «запозичення» оригінального методу їх дослідження і опрацювання. Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання». Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату.

ТЕМА 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.

Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах. Дослідження Центру академічної порядності (*Center for Academic Integrity*) у США та інші. Соціологічні опитування, статистичні дані; порівняння даних опитувань в українських ЗВО з європейськими та американськими. Висновки щодо рівня академічної культури та основних проявів академічної нечесності, які належить подолати в українських ЗВО. Типи антиплагіатних програм, їхня ефективність у протидії проявам різних форм плагіату.

ТЕМА 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.

Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва до сьогодення. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві. Авторське право: від першого закону про авторське право («Статут королеви Анни» в Англії у 1710 р. закріпив за автором виключне право на опублікування свого твору протягом 14 років) до сьогодні. Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір World Intellectual Property Organization з авторського права (WIPO, 1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір WIPO про виконання і фонограми (1996) тощо.

ТЕМА 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.

Закон України «Про авторське право та суміжні права» (зі змінами і доповненнями від 2022, 2023, 2024 рр. Закон України «Про вищу освіту» ст. 69 «Права інтелектуальної власності та їх захист»). Різноманіття об'єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп'ютерні програми тощо. Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликанням на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо. Концепція «суспільного надбання»: як можна використовувати оригінальні твори («На старому полі рік за роком зростає нове зерно; зі старих книг, во славу Бога, нам знання нове дано» (Джеффри Чосер, англійський поет XIV ст.)).

ТЕМА 7. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.

Стилі сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний); сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю (підстилі: науково-популярний і науково-навчальний): використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складених речень тощо. Усна й писемна форми наукового стилю. Наукова лексика; фахова мова (= підсистема мови, в якій використовують термінологію та інші лінгвістичні засоби, призначена для запобігання неоднозначності спілкування в конкретній предметній галузі (ДСТУ 3325-96)).

ТЕМА 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.

Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування.

ТЕМА 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

«Моральний кодекс чи «корпоративні етичні програми» є збіркою моральних норм та настанов, що стимулюють прийняття певних рішень та виконання конкретних дій у стосунках з іншими людьми в рамках професійного середовища» (Герхард Зеха)). Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше? («Важливим є не Кодекс честі як такий, а процес обговорення та зусилля, які докладаються для створення середовища академічної чесності та взаємної довіри» (Дерек Бок, президент Гарвардського університету, 1971–1991).

ТЕМА 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементация міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство.

Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері. Заходи, спрямовані на запобігання і протидію корупції. Форми прояву корупції в освітній та науковій сферах. Найкращі світові практики протидії корупції в університетському середовищі.

Перелік питань для самоконтролю з дисципліни

«Академічна доброчесність та механізми протидії корупції»

1. Розкрити зміст поняття «академічна доброчесність». Значення дотримання принципів «академічної доброчесності» в освітній, науково-педагогічній та творчій діяльності.
2. Методика контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.
3. Авторське право: сутність, значення, використання в освіті, науці та мистецтві. Форми порушення авторського права та наслідки. Законодавче регулювання авторського права в світі та Україні.
4. Академічна культура і етика у закладі вищої освіти. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
5. Інтелектуальна свобода.
6. Плагіат в освіті: форми крадіжки інтелектуальної власності.
7. Програми, які використовуються в світі з метою запобігання (виявлення) плагіату в освіті та науці.
8. Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Іміджеві наслідки цього негативного явища для українських студентів, науковців, фахівців.

9. Академічна культура в університеті: дослідження Центру академічної доброчесності у США.
 10. Інтелектуальна власність у постіндустріальному та інформаційному суспільстві.
 11. Історичні аспекти виникнення авторського права.
 12. Українське законодавство про інтелектуальну власність.
 13. Закон України «про вищу освіту» про права інтелектуальної власності та їх захист. Різноманіття об'єктів авторського права (наука, література, музика, драматургія, живопис, кіно, ІТ-програмування).
 14. Академічна доброчесність і користування інтернет-ресурсами, сайтами, порталами, електронними виданнями.
 15. Наукове мовлення: сутність, вимоги, значення. Мовні засоби наукового стилю.
 16. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
 17. Академічне письмо. Основні підходи до написання наукової роботи (есе, тези, стаття).
 18. ДСТУ – стандарти при оформленні кваліфікаційних та наукових робіт.
 19. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклад): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо.
 20. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів.
 21. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше
 22. Авторське право : немайнові авторські права, майнові авторські права.
 23. Антикорупційна політика: суть, зміст, напрямки, законодавче регулювання в освіті та науці.
 24. Вплив корупції на якість освіти, академічну мобільність, репутацію ЗВО та механізми протидії їй різним проявам.
- ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:**
25. Практична робота: написання роботи, взявши за основу слова Роберта А. Гарріса «Плагіат – це використання слів чи ідей іншої людини, не віддаючи їй належне».
 26. Скласти алгоритм роботи над підготовкою та написанням наукових тез.
 27. Описати алгоритм складання та компоненти резюме, CV.
 28. Скласти порівняльну таблицю за поданим зразком: різниця між академічним плагіатом та порушенням авторського права.
 29. Що таке «антиплагіатна програма», її види, методика її використання (Практична робота в бібліотеці з каталогами, періодичними виданнями, наочне ознайомлення з роботою «антиплагіатної програми» в БДМУ).
 30. Практична робота: Які типи завдань провокують плагіат серед учнів та студентів? (тестування студентів) з обговоренням результатів.
 31. Чи може дистанційне навчання бути чесним ? (якщо так, то яким чином, якщо ні, то також з яких причин – скласти таблицю в дві колонки)

11.Завдання для самостійної роботи студента (СРС)

Перелік тем:

ТЕМА 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету.

- Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками у різних країнах світу.
- Академічна культура й етика у вищій освіті.
- Інтелектуальна свобода.
- Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).

ТЕМА 2. Академічна культура й етика у вищій освіті.

- Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
- Болонська декларація.

ТЕМА 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів Сполучених Штатів Америки та країн, що входять до Європейського освітнього простору.

- Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання».
- Цінності та цілі вищої освіти в Канаді, США, Швеції, Польщі, Великобританії. Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах.

ТЕМА 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.

- Дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності у західних університетах.
- Типи антиплагіатних програм, їхня ефективність у протидії проявам різних форм плагіату.

ТЕМА 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.

- Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір ВОІВ з авторського права (1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір ВОІВ про виконання і фонограми (1996) тощо.

ТЕМА 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.

- Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликанням на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо.

ТЕМА 7. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.

- Алгоритм пошуку джерел та літератури для написання наукових тез.
- Написання тексту. Робота з різними опціями в текстовому редакторі WORD.
- Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом.
- Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику»

ТЕМА 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.

- Опанування академічним письмом
- Комунікативні навички та стратегії як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування.

ТЕМА 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

- Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом.
- Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси.
- Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських університетів.
- Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін.

ТЕМА 5. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементация міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство.

- Найкращі світові практики протидії корупції в університетському середовищі.

Для виконання СРС пропонуються письмові завдання

1. Скласти перелік проявів та форм академічної доброчесності.
2. Навести приклади з досвіду західних університетів методи покарання за нечесність.

3. Пробне написання наукового есе, наукових тез, доповіді. Алгоритм виконання з дотриманням принципів академічної доброчесності.
4. Правила оформлення посилань на різні типи джерел: український та західний досвід. Практична робота студентів.
5. Опрацювати текст Бухарестської конференції (2004 р.). Визначити ключові положення, які визначають її важливість для Європейського освітнього простору і України.
6. Скласти перелік форм навчальної та наукової діяльності студентів, які мають здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності.
7. Опрацювати «Закон про освіту» та «Закон про вищу освіту» і вписати положення, які стосуються академічної доброчесності.
8. Закон України «Про запобігання корупції» (остання редакція цього закону від 11 жовтня 2024 р.).
9. Яке українське законодавство регулює повагу до інтелектуальної власності та запровадження санкцій до порушників? Складіть перелік ймовірних видів порушень інтелектуальної власності.
10. Скласти список джерел та літератури до теми тез. Особливість роботи з електронними ресурсами.

12.Методи навчання

1. Вербальні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою, законодавчою базою, робота у фокус-групах, пітчінг.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: робота з джерелами, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, «світове кафе», робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, «відкритий простір».

13.Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми, а також під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно та вони не входять до структури семінарського заняття. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки студентів.

Підсумковий контроль знань з дисципліни здійснюється у формі заліку.

14.Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма проведення підсумкового контролю має бути стандартизованою та включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Конкретні форми контролю з дисципліни визначаються в робочій навчальній програмі.

Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 200 балів.

Залік вважається таким, що його студент склав, якщо він набрав з дисципліни не менше 125 балів.

15.Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 200балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 190 балів та 10 самостійну роботу студента), за результатами модульного підсумкового контролю – 200 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
	Модуль 1
Семінарське заняття № 1	5/38
Семінарське заняття № 2	5/38
Семінарське заняття № 3	5/38
Семінарське заняття № 4	5/38
Семінарське заняття № 5	5/38
Разом	190
Самостійна (індивідуальна) робота	10
Разом сума балів за поточну навчальну діяльність	200
Всього сума балів за дисципліну	200

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали:

Номер модуля навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість семінарських занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Бали за виконання індивідуального завдання	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки						
			"5"	"4"	"3"	"2"			
Модуль 90/3	1 (№1-5)	5	38	31,5	25	0	10	125	

Таблиця оцінювання виконання студентами індивідуальної роботи

Студент виконав роботу (тези, презентацію, доповідь) із дотриманням принципів академічної доброчесності, самостійно її оформив відповідно до стандартів, презентував цю роботу у форматі пітчінгу, виступу на студентській конференції	10
Студент виконав роботу з допущенням неточностей при оформленні роботи, публічно презентував її	8
Студент виконав роботу із допущенням стилістичних, синтаксичних помилок, публічно її не презентував	6
Не підготував жодної індивідуальної роботи	0

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» (25 балів), на кількість тем (5) у модулі. Студент допускається до заліку при виконанні умов навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше:

Мінімальна кількість балів за поточну навчальну діяльність, що є допуском до підсумкового модульного контролю	Кількість балів
	Модуль 1

Мінімальна кількість балів, що відповідає оцінці «3» помножена на кількість занять	$5 \times 25 = 125$
Мінімальна кількість балів за підсумкове залікове заняття	25
Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент	125

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість семінарських занять з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу, яку студент при бажанні може виконати:

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність, яку може набрати студент	Кількість балів
	Модуль 1
Максимальна кількість балів, що відповідає оцінці «5» помножена на кількість занять з додаванням балів за індивідуальну роботу	$5 \times 38 + 10 = 200$
Максимальна кількість балів за підсумкове залікове заняття	38
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	200

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, які виконали всі умови навчальної програми. По завершенню вивчення дисципліни на останньому практичному занятті оцінка за дисципліну вираховується шляхом додавання балів, отриманих на усіх п'яти заняттях з додаванням оцінки за індивідуальну роботу.

Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами залікової роботи).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується в **4-ри бальну (традиційну) шкалу** таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 180 до 200	«5»
Від 150 до 179	«4»
Від 149 балів до 125*	«3»
Нижче 125 балів	«2»

16.Методичне забезпечення

- Тестові питання до тем практичних занять
- Тестові питання підсумкового модульного контролю
- Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю
- Задачі для поточного контролю знань
- Задачі для підсумкового контролю знань
- Перелік завдань для самостійної роботи

- Конспекти лекцій
- Навчальний посібник для практичних занять
- Навчальний посібник для самостійної роботи студентів

17.Рекомендована література:

Основна:

1. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (у рамках діяльності Проєкту сприяння академічній доброчесності – SAIUP, що впроваджується Американською Радою з міжнародної політики. Упорядники: В. Бахрушин та Є. Ніколаєв.
2. Сазик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiyachi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>
3. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyishhodovprovadzheniya-etychnyh-kodeksiv-v-ukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyhzakladah/>
4. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://www.znu.edu.ua/etychnyj-odexuchenogo-Ukrajiny.pdf>
5. Звіт про результати моніторингу прозорості антикорупційної політики закладів вищої освіти України «Індекс прозорості антикорупційної політики закладів вищої освіти (2017)».URL: http://europrojects.org.ua/home/projects/complaence/transparency_index/
6. Маккейн Д., Павела Г. Принципова боротьба за академічну доброчесність - думка професорів Центру академічної доброчесності. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/pryntsyypova-borotba-za-akademichnu-dobrochesnist-dumka-profesorivtsentru-akademichnoyi-dobrochesnosti/>

Допоміжна:

1. Закон України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) ст. 42 «Академічна доброчесність» URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>
2. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Стаття 1 «Основні терміни та їх визначення». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
3. Academic Conduct Policy. Harvard University Graduate School of Design Resource Center. URL: <http://www.gsd.harvard.edu/resources/academic-conduct/>
4. Academic Integrity Violations: The UC San Diego Response. URL: http://www.math.ucsd.edu/~sncurry/142b_w17/Sanctioning-Guidelines.pdf
5. Avoiding Plagiarism, Self-plagiarism, and Other Questionable Writing Practices: A Guide to Ethical Writing. URL: <https://ori.hhs.gov/avoiding-plagiarism-self-plagiarismand-other-questionable-writing-practices-guide-ethical-writing>
6. Definitions and Examples of Academic Misconduct. The Center of Student Conduct University of California, Berkley. URL: <http://sa.berkeley.edu/conduct/integrity/definition>
7. Ian Smith, Tom Hamilton. Ethical behavior of all actors in education - Volume 3 of Publications of the Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). URL: <https://rm.coe.int/16806d2b6f>
8. The Ethics of Self-Plagiarism. URL: <http://www.ithenticate.com/resources/papers/ethics-of-self-plagiarism>
9. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region. Higher Education in Europe, 29:4, 503-507. URL: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03797720500083922>

10. Fishman T. «We know it when we see it» is not good enough: toward a standard definition of plagiarism that transcends theft, fraud, and copyright. 4th Asia Pacific Conference on Educational Integrity (4APCEI). 28-30 September 2009, University of Wollongong NSW Australia. 2010, p.1-4. URL: [http://ro.uow.edu.au/apcei/09/papers/37The Netherlands Code of Conduct for Scientific Practice. URL: \[https://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/The_Netherlands_Code_of_Conduct_for_Scientific_Practice_2012.pdf\]\(https://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/The_Netherlands_Code_of_Conduct_for_Scientific_Practice_2012.pdf\)](http://ro.uow.edu.au/apcei/09/papers/37The%20Netherlands%20Code%20of%20Conduct%20for%20Scientific%20Practice.pdf)
11. Undergraduate Honor System. Honor Code Manual. Virginia Polytechnic Institute and State University. URL: https://registrar.vt.edu/content/dam/registrar_vt_edu/documents/governance/2015-2016/HONOR-CODE-MANUAL-10-9-15.pdf
12. Understanding and Avoiding Plagiarism. URL: <https://ctl.yale.edu/writing/usingsources/understanding-and-avoiding-plagiarism>
13. What Is Plagiarism? URL: <https://communitystandards.stanford.edu/student-conduct-process/honor-codeand-fundamental-standard/additional-resources/what-plagiarism>
14. What Is Plagiarism? URL: <https://ctl.yale.edu/writing/using-sources/understanding-and-avoiding-plagiarism/what-plagiarism> Yale Center for Teaching and Learning. National Science Foundation. Part 689 -Research Misconduct. URL: https://www.nsf.gov/oig/_pdf/cfr/45-CFR-689.pdf

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
3. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
4. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
5. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
7. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
8. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
9. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com...